

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Проф. д.н. Таня Петрова Парушева*
УНСС, катедра „Икономика на туризма“
Научна специалност: „Икономика и управление (туризъм)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Данаил Алеков Джилджов*
Тема на дисертационния труд: *„Диагностициране приложението на управленското консултиране в туристическите агенции“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 449/19.02.2025 г. на Зам.-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Икономика на туризма“, факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1036/17.04.2019 г. Обучението е осъществено в задочна форма през периода 02.04.2019 г. – 01.01.2025 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за становище дисертационен труд на докторант Данаил Алеков Джилджов, авторефератът и научните публикации, свързани с дисертационния труд са резултат от самостоятелно научно изследване. Разработката е в **обем** от 269 страници. В основния текст са илюстрирани 7 таблици и 51 фигури. **Структурата** на дисертационния труд почива върху добре обоснована логика. Състои се от увод (6 стр.), изложение в три глави (161 стр. основен текст), заключение (4 стр.), списък на използваните литературни източници (5 стр.) и 3 приложения – 78 стр.

Аргументирано и убедително са открити **актуалността и значимостта** на изследваната проблематика. Посочени са темповете на развитие и внедряване на иновации в туризма, и предизвикателствата на външната среда при предлагането на туристически услуги. Открита е приоритетната роля на туризма в българската икономика.

Сполучливо са разграничени **обектът** на изследването – „компаниите, които осъществяват туристическа агентска дейност” и **предметът** на изследването – „възможностите за внедряване на нови туристически продукти, чрез инструментите на управленското консултиране. Ясно и точно е дефинирана **целта** на изследването – „да изследва приложението на управленското консултиране в дейността на туристическите агенции в България”. За нейното постигане са формулирани **5 изследователски задачи**.

Подходящо конструирана е **изследователската теза** на автора, че „в условията на навлизането на иновации в туризма ролята на управленското консултиране нараства значително и чрез реализирането на целенасочени консултантски проекти, туристическите агенции могат да задържат пазарните си позиции, като значително увеличат своята разпознаваемост и продажби в новата онлайн среда”. Правилно са дефинирани **2 хипотези**.

Използваната научна литература включва 66 заглавия, от които 40 са на български език и 26 на английски език. Литературните източници са ползвани **добросъвестно и коректно**.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В **първа глава** на дисертационния труд „**Развитие на турагентската дейност – основни понятия и тенденции в туристическото предлагане**” са разгледани същността и определение за турагентска дейност. Специално място е отделено на основни понятия в туристическото предлагане. Анализирани са тенденциите в туристическото предлагане.

Във **втора глава** на дисертационния труд „**Управленско консултиране в туристическата агентска дейност**” е дискутирана същността на управленското консултиране. Посочени са особеностите на управленското консултиране в туризма. Извършен е преглед на управленското консултиране при изпълнението на проекти в областта на туризма в България.

В **трета глава** на дисертационния труд „**Идейни консултантски проекти за внедряване на иновации и нови туристически продукти**” е поставен акцент върху анкетните проучвания за диагностициране приложението на управленското консултиране. Проучени са

възможностите за разширяване на използването на консултантски услуги от туристическите агенции. Представен е идеен консултантски проект за подпомагане на туристически агенции при възлагане на консултантски услуги за внедряване на модерни технологии за дигитализация на услугите им. Вниманието е насочено към идеен консултантски проект за подпомагане на туроператори, които изпълняват и туристическа агентска дейност за разработване на нови дестинации. В **заклучението** са обобщени резултатите от приложението на управленското консултиране в туристическите агенции.

Използваната методология включва приложението на следните методи: наблюдение, литературен обзор, анкетно проучване, автобиография, анализ на документи, крос анализ, синтез, индукция и дедукция. Поставените **цел и задачи** са успешно **изпълнени**. Текстът е написан на научен език.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторант Джилджов **правилно е формулирал приносите** в дисертационния труд. Представената справка оценяваме като коректна и реално отразяваща постигнатите резултати.

В дисертационния труд ясно се открояват следните **научни и научно-приложни приноси**:

първо – изведени са тенденциите, свързани с перспективите на туроператорската и туристическа агентска дейност;

второ – систематизирана е информация и е извършен анализ за финансирането на туристически дейности в периода 2014 – 2027 г. от фондовете на Европейския съюз;

трето – формулирани са препоръки за разширяване използването на консултантски услуги от туристическите агенции;

четвърто – разработен е идеен консултантски проект за подпомагане на туристически агенции при възлагане на консултантски услуги за внедряване на модерни технологии за дигитализация на услугите им;

пето – разработен е идеен консултантски проект за подпомагане на туроператори, които изпълняват туристическа агентска дейност за разработване на нови дестинации.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторант Данаил Джилджов отговаря на **минималните национални изисквания** за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, съгласно чл. 26, ал. 2 и ал. 3 на Закона за развитие на

академичния състав в Република България. Той има **6 публикации** – 4 самостоятелни и 2 в съавторство. Докладите са отпечатани в сборници от участие в международни и юбилейни научни конференции. Публикациите са **представителни** и осигуряват достатъчно **разпространение на резултатите** от изследването сред академичната общност и заинтересованите среди от туристическия бизнес.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е в обем от **89 страници на български и английски език**. Той коректно кореспондира с дисертационния труд и достоверно представя в синтезиран вид изследваните проблеми.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Бих си позволила да препоръчам, в бъдещата си работа докторант Данаил Джилджов да разшири изследователската си дейност за приложението на управленското консултиране и в други туристически дейности.

8. Заключение

С убеденост давам **положителна оценка** на дисертационния труд на тема „Диагностициране приложението на управленското консултиране в туристическите агенции“. Потвърждавам, че той изцяло **съответства на изискванията** на ЗРАС на Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за учебната дейност на УНСС – част трета „доктор“.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да вземат решение „**ЗА**“ присъждането на **образователната и научна степен „доктор“** в област на висшето образование **3. „Социални, стопански и правни науки“**, професионално направление **3.8. „Икономика“**, научна специалност **„Икономика и управление (туризъм)“** на **ДАНАИЛ АЛЕКОВ ДЖИЛДЖОВ** – задочен докторант в катедра „Икономика на туризма“ към факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС.

София,
10.03.2025 г.

Изготвил становището:

(проф. д.н. Таня Парушева)

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

ACADEMIC STATEMENT

By: *Prof. D.Sc. Tanya Parusheva*
University of National and World Economy, Sofia
Scientific specialty "Economics and Management (Tourism)"

Regarding: dissertation for the award of the educational and scientific degree
"doctor" in a scientific specialty at the UNWE.

Author of the dissertation: *Danail Alekov Dzhildjov*
Topic of the dissertation: *"Diagnosing the application of management consulting in travel agencies"*

Reason for submitting the opinion: participation in the scientific jury for the defense of the dissertation work according to Order No. 449/19.02.2025 of the Deputy Rector for Scientific Research of UNWE.

1. Information about the dissertation candidate

The dissertation candidate studied under the doctoral program at the *Department of Tourism Economics, Faculty Economics of Infrastructure* of the UNWE in the scientific specialty "Economics and Management (Tourism)" in accordance with Order of the Rector of the UNWE No. 1036/17.04.2019. The training was carried out in *part-time* form during the period 02.04.2019 - 01.01.2025.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The dissertation work submitted for academic statement by doctoral student Danail Alekov Dzhildjov, the abstract and the scientific publications related to the dissertation work are the result of independent scientific research. The development is 269 pages **long**. The main text is illustrated with 7 tables and 51 figures. The **structure** of the dissertation is based on a well-founded logic. It consists of an introduction (6 pages), an exposition in three chapters (161 pages of main text), a conclusion (4 pages), a list of used literary sources (5 pages) and 3 appendices – 78 pages.

The **relevance and significance** of the researched issues are highlighted in a well-argued and convincing manner. The pace of development and implementation of innovations in tourism, as well as the challenges of the external environment in the provision of tourism services, are indicated. The priority role of tourism in the Bulgarian economy is highlighted.

The **object** of the study – “companies that carry out travel agency activities” and the **subject** of the study – “the possibilities for implementing new tourism products through the tools of management consulting” are successfully distinguished. The **purpose** of the study is clearly and precisely defined – “to investigate the application of management consulting in the activities of travel agencies in Bulgaria.” To achieve this, **5 research tasks** have been formulated.

The **author’s research thesis** is appropriately constructed, that “in the context of the introduction of innovations in tourism, the role of management consulting is growing significantly and through the implementation of targeted consulting projects, travel agencies can maintain their market positions by significantly increasing their recognition and sales in the new online environment”. **2 hypotheses** are correctly defined.

The **scientific literature** used includes 66 titles, of which 40 are in Bulgarian and 26 in English. The literary sources have been used in **good faith** and **correctly**.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied scientific results

The **first chapter** of the dissertation “**Development of travel agency activity – basic concepts and trends in tourism supply**” examines the essence and definition of travel agency activity. A special place is given to basic concepts in the tourism supply. Trends in the tourism supply are analyzed.

In the **second chapter** of the dissertation “**Management Consulting in Travel Agency Activity**” the essence of management consulting is discussed. The specific features of management consulting in tourism are indicated. A review of management consulting in the implementation of projects in the field of tourism in Bulgaria is carried out.

In the **third chapter** of the dissertation “**Ideological consulting projects for the implementation of innovations and new tourism products**” the emphasis is placed on survey studies to diagnose the application of management consulting. The possibilities for expanding the use of consulting services by travel agencies are studied. A conceptual consulting project has been presented to assist travel agencies in awarding consulting services for the implementation of modern technologies for the digitalization of their services. The focus is on a conceptual consulting project to assist tour operators who also perform travel

agency activities to develop new destinations. The **conclusion** summarizes the results of the application of management consulting in travel agencies.

The **methodology** used includes the application of the following methods: observation, literature review, questionnaire survey, autobiography, document analysis, cross-analysis, synthesis, induction and deduction. The **set goals and objectives** have been successfully **achieved**. The text is written in scientific **language**.

4. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

Doctoral student Dzhildjov has **correctly formulated** the contributions in the dissertation. We assess the presented report as correct and realistically reflecting the achieved results.

The following **scientific and applied scientific contributions** are clearly highlighted in the dissertation:

first – the trends related to the prospects of tour operator and travel agent activities are identified;

second – information has been systematized and an analysis has been carried out on the financing of tourism activities in the period 2014 – 2027 from European Union funds;

third – recommendations have been formulated for expanding the use of consulting services by travel agencies;

fourth – a conceptual consulting project has been developed to assist travel agencies in the assignment of consulting services for the implementation of modern technologies for the digitalization of their services;

fifth – a conceptual consulting project has been developed to assist tour operators who perform travel agency activities for the development of new destinations.

5. Evaluation of dissertation publications

Doctoral student Danail Dzhildjov **meets the minimum national requirements** for the award of the educational and scientific degree “doctor”, according to Art. 2b, para. 2 and para. 3 of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria. He has **6 publications** – 4 independent and 2 co-authored. The reports have been published in proceedings of international and anniversary scientific conferences. The publications are **representative** and ensure sufficient **dissemination of the research results** among the academic community and interested circles in the tourism business.

6. Evaluation of the abstract

The abstract is **89 pages in Bulgarian and English**. It correctly corresponds to the dissertation work and faithfully presents the researched problems in a synthesized form.

7. Critical notes, recommendations and questions

I would like to recommend that in his future work, doctoral student Danail Dzhildjov expand his research activities on the application of management consulting in other tourism activities.

8. Conclusion

I confidently give a **positive assessment** of the dissertation on the topic “Diagnosing the application of management consulting in travel agencies”. I confirm that it fully **complies with the requirements** of the Law on Administrative Procedure of the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the Regulations for the educational activities of the UNWE – part three “doctor”.

I propose to the esteemed members of the scientific jury to make a decision **“FOR”** the awarding of the **educational and scientific degree “Doctor”** in the field of higher education 3. **“Social, Economic and Legal Sciences”**, professional field 3.8. **“Economics”**, scientific specialty **“Economics and Management (Tourism)”** to **DANAIL ALEKOV DZHILDZHOV** – part-time doctoral student in the Department of “Economics of Tourism” at the Faculty of “Economics of Infrastructure” of the UNWE.

Sofia,
10.03.2025.

Academic Statement by:

(Prof. D.Sc. Tanya Parusheva)